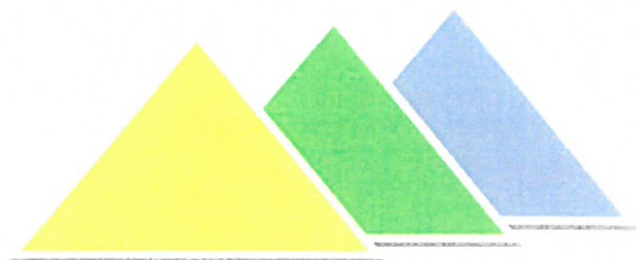

Arviointikertomus 2015

**Mäntyharjun kunta
Tarkastuslautakunta**

Arviointikertomus vuodelta 2015

1 Johdanto

1.1 Tarkastuslautakunta

Kuntalaki 121 §: Tarkastuslautakunta

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

- 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- 5) valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
- 6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisia pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.

Kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aiheita.

Valtuuston toimikautta 2013-2016 vastaavaksi ajaksi valittuun tarkastuslautakuntaan kuuluu 5 varsinaista jäsentä, joilla kullakin on henkilökohtainen varajäsen.

Tarkastuslautakunnan kokoonpano 2013-2016

jäsen	henkilökohtainen varajäsen
Timo Kuoksa, pj.	Pekka Sipilä
Rauno Suoniemi, vpj.	Pasi Hinkkuri
Hilkka Suhonen	Anne Saloranta
Tarmo Norén	Jarkko Turkki
Helen Kokkonen	Venla Männistö

1.2 Tilintarkastaja

Valtuuston valitsemana tilintarkastajana toimii valtuustokauden 2013-2016 Kuntatarkastajien Oy Clavis. Vastuullisena tilintarkastajana on toiminut JHTT, HT Mika Mikkonen. Tarkastuksen yhteydessä tehdyistä huomioista on tiedotettu asianomaisille hallintokunnille.

Tarkastuspäiviä on kertynyt vuonna 2015 yhteensä 10 päivää.

2 Arvioinnin toteutus

Arviointi on toteutettu arviointisuunnitelman mukaisesti. Uuden kuntalain tarkastuslautakunnalle antamia työtehtäviä ja toimintaa on edelleen vahvistettava.

Lautakunta on kokoontunut 6 kertaa vuosien 2015 ja 2016 aikana käsittelemään toimintavuoden 2015 asioita.

Kuultavina ovat olleet:

- hallintojohtaja Tuomo Penttinen
- ma.sivistysjohtaja Suvi Pirnes-Toivanen
- tekninen johtaja Tapio Montonen
- vt. perusturvajohtaja Päivi Niiranen
- vastuualuejohtaja Sari Vainikka
- kunnanhallituksen pj. Seppo Hujanen
- perusturvalautakunnan jäsen Juha Vallin
- tukipalvelulautakunnan vpj. Jani Paasonen

Lisäksi on tutustuttu hallinnon pöytäkirjoihin, toiminta- ja taloussuunnitelmiin ja tilinpäätöskertomukseen. Lautakunta on saanut selonteon tilintarkastajan suorittamista tarkastuksista sekä käsitellyt tilintarkastuskertomuksen. Näiden tietojen perusteella tarkastuslautakunta antaa Kuntalain 410/2015 121 §:n mukaisen arviointikertomuksen.

Tarkastuslautakunta antaa kuntalain mukaisesti valtuustolle vuosittain arviointikertomuksen siitä, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet kunnassa ja kuntakonsernissa.

Tarkastuslautakunta arvioi myös toiminnan, toimintatapojen ja palvelujen järjestämisen tarkoituksenmukaisuutta ja vaikuttavuutta.

3 Keskeiset havainnot ja johtopäätökset

Aihe	Havainnot Johtopäätökset/kehittämissuositukset
Talous Tilinpäätös	Tilikauden tulos: Ylijäämä oli 0,867 milj. euroa. Taseessa on kertynyt ylijäämä 4,997 milj. euroa. Vuoden 2014 tilinpäätökseen verrattuna verotulojen kasvu on 3,0 %, toimintatuottojen kasvu 9,0 % ja toimintakulujen kasvu 1,5 %. Vuosikate on 3,044 milj. euroa, (494 €/as). Toimintakulujen kasvu on saatu hillittyä ja se on pidettävä kestäväällä pohjalla. Investointimenojen määrä on 3,4 milj. euroa, lainakannan lisäys 0,8 milj. euroa. Lainakanta 31.12 on 12,30 milj. euroa (1 994 €/as.). Ylimääräisen 1,0 milj. euron kertapoiston johdosta poistoja kertyi 2,2 milj. euroa.
Konserni	Konsernitilinpäätöksen tilikauden tulos on 1,493 milj. euroa ylijäämäinen, lainaa on 22,911 milj. euroa (3 715 €/as.). Konsernitaseessa on kertynyttä ylijäämää 5,974 milj. euroa.
Tulevaisuus	Kunnan talouden tulokseen voidaan olla tyytyväisiä. Tulevaa kehitystä voidaan vahvistaa ennakoivalla työllä kuntatalouden ja kuntalaisten palvelujen ja hyvinvoinnin turvaamiseksi. Kunnan kiinteistöjen tasearvot on saatava realistiselle tasolle.
Budjetointi	Tarkastuslautakunta on kiinnittänyt huomiota jo vuoden 2011 arviointikertomuksessa realistisen budjetoinnin tärkeyteen. Toimintaa ohjaavaan, tarkoituksenmukaiseen ja kuntastrategiaa noudattavaan budjetointiin on valtuuston hyväksymien tavoitteiden saavuttamiseksi varattava riittävät resurssit.

Hallinto Organisaatiomuutoksia Sisäisen arvioinnin kehittäminen Henkilöstö Koulutus ja osallisuus Elinkeinotoimi Kuntalaisten osallisuus	Organisaatiouudistuksissa on valmistauduttu vuoden 2017 alussa tapahtuvaan perusturvapalvelujen kuntayhtymän aiheuttamiin muutoksiin. Hallintoa on jatkossakin sopeutettava muuttuvaa toimintaa vastaavaksi. Sisäisen arvioinnin parantaminen on kunnanhallituksen taloudenhoidon ja hallintokuntien työn tuloksen, laadun ja vaikuttavuuden suunnitelmallisuudessa välttämätöntä. Henkilöstö on kunnan palveluprosessin merkittävin voimavara. Palvelutuotannon tuloksellisuutta parantaa henkilöstön työhyvinvointi, osaaminen, motivaatio, sitoutuminen, esimies-alaisuushteiden laatu sekä työyhteisössä vallitseva luottamus, innovatiivisuus ja oppimisolosuhteet. Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota henkilöstön kouluttamisen jatkuvaan tarpeeseen. Lisäksi esitetään, että myös henkilöstö osallistuu oman organisaationsa tuottavuuden ja tuloksellisuuden parantamiseen. Työllisyyden hoito on kunnan elinvoiman kannalta ensiarvoisen tärkeää. Kuntalaisten osallistumista voidaan parantaa tiedottamisella ja avoimuudella jo valmisteluvaiheessa ennen päätöksentekoa.
Tukipalvelulautakunta Kiinteistöpalvelut	Odotetaan kiinteistöstrategian valmistumista, kunnan omistamien kiinteistöjen käyttö/myynti, korjaus/purku.
Perusturvalautakunta Terveyspalvelut Palveluohjaus Lastensuojelu ja perhetyö Kotihoito Henkilöstö	Hoitajien vastaanotto on kävijämäärien perusteella tavoittanut kuntalaiset. Sairaanhoitajien ja lääkärin tiimityötä tulee jatkaa ja mukauttaa edelleen tarpeita vastaavaksi. Palveluohjauksen poikkihallinnollista yhteistyötä tulee jatkaa toimintaa edelleen kehittäen. Moniammatillisella yhteistyöllä on pyrittävä ehkäisemään lasten ja perheiden ongelmia mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Tulee kiinnittää huomiota henkilöstörakenteeseen ja varata riittävästi aikaa asiakkaan kohtaamiseen. Hoidettavien määrä on kasvanut ja asiakkaiden hoitoisuus on lisääntynyt. Huomioitava on myös tukipalveluiden riittävyys. Henkilöstön mahdollisiin siirtymisiin yksiköiden välillä ja sijaisten saatavuuteen tulee kiinnittää huomiota. Henkilöstön jatkuva kouluttaminen on tärkeää. Tiimityön vahvistamista ja tarvittavaa koulutusta tulee jatkaa.
Sivistyslautakunta Pienryhmätoiminta Perusopetus Lukio	Yhtenäiskoulussa käytössä oleva pienryhmätoiminta on parantanut ja rauhoittanut oppimisympäristöä. Peruskoulun päättäneistä kaikki ovat saaneet opiskelupaikan syksyllä 2015. Lukion elinvoimaisuus ja säilyminen on kunnan toisen asteen koulutuksena merkittävä. Lukion houkuttelevuudesta on jatkossakin pidettävä huoli.

Tekninen lautakunta Työnjohto ja tuottavuus Investoinnit	Työn tuottavuuteen on syytä kiinnittää huomiota. Työnjohdon rooli korostuu, kausityöntekijöiden ja tukityöllistettyjen työnohjaus nähdään korostetun tärkeänä. Hallintokuntien välinen yhteistyö pienhankinnoissa on tärkeää tuottavuuden parantamiseksi ja laskujen määrän vähentämiseksi. Uusien investointien osalta on suunnittelu aloitettava riittävän ajoissa, jotta investoinnin kustannus- ja toimitussisältö ovat oikein. Suurempien investointien osalta pelkkä teknisen osaston arvio ei riitä. Näin vältetään myös lisätoimia. Mikäli kuitenkin lisätoimia joudutaan tekemään, on nekin kilpailutettava aina kun on mahdollista.
---	---

Rakennuslautakunta Rakennusluvut, tarkastukset ja palvelu	Tarkastuslautakunta näkee tärkeänä ammattitaitoisen asiakaspalvelun ja palvelun nopeuden. Rakennuslupa-asioissa toimitaan nopeasti. Lopputar- kastukseen 5 vuoden jälkeen on kiinnitettävä huomiota.
--	---

Tässä arviointikertomuksessa tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota vielä tarkastuslautakunnan vuosina 2011 - 2014 tekemiin havaintoihin, joihin suositellaan vielä parannuksia.

v. 2014 Kiinteistöpalvelut	Suurin haaste on pitkään kertynyt korjausvelka, mikä näkyy tulevaisuudessa mittavina uudistus- ja korjausrakennusinvestointeina.
v. 2013 Sisäinen arviointi	"Tarkastuslautakunta näkee tärkeänä sisäisen arvioinnin kehittämisen. Ajan tasalla oleva luotettava tieto on päätöksenteon perusta."
v. 2012 Syrjäytymisvaarassa olevat nuoret	"Lautakunta jättää perinnöksi uusille luottamushenkilöille vastuun mäntyharjalaisten nuorten tulevaisuuden turvaamisesta."
v. 2011 Sosiaalipalvelut	"Tarkastuslautakunta pitää realistista budjetointia jatkossa tärkeänä."

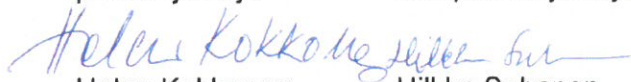
Mäntyharjussa 10.5.2016

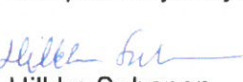
Timo Kuoksa
puheenjohtaja

Rauno Suoniemi
varapuheenjohtaja

Helen Kokkonen
jäsen

Hilikka Suhonen
jäsen

Tarmo Norén
jäsen